

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Preluarea se face în Sabin la expeditorii foiei, preț afara la 2. r. poșta cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditorii. Prețul preluării pentru Sabin este pe an 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de an 3 fl. 50. Pen-

Nr. 39.

ANULU XXIII.

Sabinu in 1830 Maiu 1875.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe un an 8 fl. iera pre o jumătate de an 4 fl. v. a. Pentru princip. și țări străine pre an 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia oară cu 7 cr. sirulu, pentru a doua oară cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Revis'ta diaristica.

Diuariulu „Pester Lloyd.” discutându concludulu conferinței române din Sabinu, constata mai întâiu, ca miscarea natiunale între serbi și romanii de pre teritoriulu Corónei unguresci a perdutu in anii din urma caracterulu pasiunei intensive și valurile viforose ce se mai arăta ici coala nu provinu din poterea spontanea elementaria, ci sunt numai urmările unui spectaculu arangiatu dupa culise de mână detersa a magistrului, ce dirige actiunea. In păturile poporului, care semte benefacerile practice ale institutiunilor constitutionali, a petrunsu sobrietatea și miscările anti-constitutionali se reducu la agitatiunile onoru corifei malcontenti. Dupa premisele aceste citatulu organu revine asupr'a actiunei române din Transilvani'a.

Numai între romanii din Transilvani'a, dice „P. Ll.”, nu vrea sa prinda radecini o idea ratiunale. Acestu poporu sermanu și amagitu jace cu totulu sub anatem'a unor complici fără patria. Spre a se decide la o fapta ce aru poté sa provóce resistința statului, li lipsesce româniloru aventulu, pasiunea și poterea, precum și capabilitatea de a satisfacasteptările corifeilor; romanii se vestediescu într'o passivitate tragica, la care se supunu de buna voia, pentruca convine cu gradulu primitivu alu desvoltărei și cu trandavi'a spiritului lor. Acest'a passivitate face sa apara acest'a întrega poporatiune aprópe perduta pentru scopurile morale ale statului și societății. De nou a proclamatu conferința româniloru din Sabinu „politic'a passivității”, adeca abtinenerea dela alegerile dietali. A fostu ce e dreptu o propunere a minorității, care cerea intrarea româniloru transilvaneni in actiune, dara spiritele necurate ale lui Macelariu predominira adunarea și asiá remasera la passivitate. Fôia citata sustiene, ca cu tóte aceste alegerile dietali in Transilvani'a voru decurge neconturbate, și preste motivele cari suntu decisive pentru passivitate dice ca trece cu anima liniscita. Protestulu contr'a uniunei, care se manifestéza in abtinenerea dela alegeri, este o farsa miserabila, pre care o dau de rusine faptele și ceea ce nu ne póte lasá indiferenti este aparitiunea, ca s'a datu onoru subiecte fără fidelitate și credința, fără inima și semtiu pentru interesele propriei lor natiunalități, poterea de a tiené o poporatiune numeroasa in catusiele stupidității sistematice.

Politic'a passivității a româniloru transilvaneni, continua fôia budapestana, este preste mesura absurda și merita mai multu compatimire decât mahnire. O natiune tare care este unu factoru puternicu și neignorabilu alu poterei și vitalității unui stat, nu póte remané multu tempu in passivitate, pentru ca in urma decidu conditiunile de esistencia ale statului asupr'a postulatelor ei indreptatite, dara ce altu ce-va vrea sa stórca cu forti'a acea fractiune mica a unei natiunalități neconsiderabile, fără atribute materiali și spirituali, déca nu cum-va apunerea ei propria. Cehii semnifica pentru Austri'a cu multu mai multu, decâtu romanii transilvaneni pentru Ungari'a și ce rezultate au obtienutu, despre acest'a spunu plange-

rile conducatorilor lor și cehii se nemescu unu poporu de milióné, se tienu de cele mai avute și inteligente natiuni ale monarchiei, au unu trecutu istoricu și se radima pre o mare familia de popóre, precându romanii din Transilvani'a putieni la numeru, nedesvoltati spiritualmente, nu potu aflá nice in sine nice aiurea o reserva morale.

„Pest. Ll.” se mangaie mai de parte, ca integritatea parlamentului ungurescu nu sufere nimicu prin abstinenti'a româniloru, ca capitalulu spiritualu alu legislatiunei ung. nu primisce nice unu adausu prin intrarea lui Macelariu et cons. in dieta, autoritatea și poterea statului ung. nu pierde nice unu atomu, déca romanii transilvaneni vegetéza cá o planta uscata.

Cătra capetulu espunerilor sele diuariulu budapestanu pune intrebarea: ca nu se afla barbati cugetatori între romanii transilvaneni, cari au unu semtiu sinceru pentru interesele natiunalității lor și cari sa fia in stare a frange terorismulu esistentieloru catilinare? sa nu fia vre-unu individ cu minte sanatósa, care sa suscêpa lupt'a cu agitatiunile tradatôrie ale clichei predominatôrie? „P. Ll.” afla, ca minoritatea din conferința româna aru fi chiamata a indepliní acest'a problema.

„Ellenör” versandu focu și flacari serie ca trebuie sa se scape poporulu român, care e credulu, amagitu și agitatu, de presiunea conducerei depravate și sa nu se evite nici unu medilocu ce duce la realizarea acestui scopu, sa se aplice fără nice o reserva tóta puterea statului. Aici se recere o politica aspra și necrutatôria, se recere ferulu cá sa franga pre celu ce nu se pléca. Tempulu impacatiunilor, alu curteniei și alu compromiselor a trecutu.

Totu in acestu tonu iritatu discuta și „Kelet” passivitatea româniloru dicendu între altele, ca ori-ce tonu din partea pressei și ori-ce asprime din partea guvernului suntu justificate fatia de concetatenii români, cari nu mai potu afirmá ca suntu provocati de cine-va. „Kelet” afla ca represaliile cele merita romanii suntu justificate din ori-ce punctu de vedere.

„Reform'a” dice, ca majoritatea româniloru transilvaneni n'a invetiatu nimicu dela alegerile dietali din urma și n'a uitatu nimicu. Cu renitenti'a unui copilu capritiosu stau romanii pre unu punctu piedisiu, care periclitéza satisfacerea intereselor lor indreptatite, precum și desvoltarea spirituale și materiale a poporului român. Ei suntu surdi la vocea tempului ce-i admonéza, nu urméza resonulu politicu și asculta mai bine de espectoratiunile unui fanatismu necualificatu. Este óre mirare, termina Reform'a aludandu la motivele aduse in „Gazet'a Transilvaniei,” déca unu poporu orbitu de o pressa ce geme de atari espectoratiuni nu pricepe, câtu de putienu trebuie sa considere de benefacatori ai sei pre acei'a cari îi léga mânilé, cá sa nu se póta ajutá și participá la progresulu celorualti cetatieni ai statului? —

Inchietarea dietei Ungariel.

Membrii ambelor case dietali se adunara in sal'a casei de susu.

Marele numeru atátu de magnati câtu și de membri ai casei de josu s'au infatisiatu in vestminte de gala.

Galeri'a pentru publicu a fostu indesata mai multu cu dame din aristocratia.

In partea stânga a presidului au ocupatu locu presiedintii casei de susu: Georg. Majláth și contele Cziráky; in drépt'a, dinapoi cardinalului primate, presiedintii casei de josu Ghyczy și Bánó. Ceilalti membri dupa placu. Punctu la 1 óra se presentá ministrulu presiedinte bar. Bela Wenkheim cá comisariu regescu, delegatu pentru inchiderea dietei, carele între viue aclamatiuni, ocupá locu pre tribuna, spre a ceti cuventulu de tronu care cei presenti lu ascultara standu in picioare. Inainte de cetirea cuventulu de tronu ministrulu presiedinte bar. Wenkheim dise: Incredintiatu prea gratiosu de Majestatea Sea imp. și apost. reg. in calitate de comisariu regescu pentru a ceti cuventulu de tronu, ce M. S. avea se tiena, prin acest'a i dau cetire: (Ministrulu presiedinte 'și pune calpagulu pre capu)

Onorati Domni, magnati și deputati, iubiti credinciosi!

Ministrulu presiedinte 'și descopere iera capulu Cându amu deschisu acest'a dieta la 4 Sept. 1872, in considerarea situatiunei tiei, amu pusu in prospectu deslegarea multoru cestuni fórté momentuóse.

Deslegarea tuturor acestoru cestuni nu s'a potutu esecutá, pentru ca decursulu nefavorituru alu tempuriloru au provocatu rapórté impedecatôrie.

General'a crisa financiara, alu carei efectu nenorociri elementari si recolte rele l'au facutu și mai apesatoriu, a ingreunatu fórté problem'a, cá sa se póta impliní neimpedecatu totu acea, ce aru fi trebuitu sa se indeplinéscá atátu in interesulu securității de statu, câtu și in urm'a investitiuniloru cu scopu de a supliní omissiunile din trecutu.

Intre atari rapórté, pre fia-care lu apesá grigile economiei statului, dispusitiunile necesarie in privința acest'a au pasitu in prosceniu si cestitiunile de deslegatu in interesulu desvoltărei ulterioare, au trebuitu amanate.

Cu tóte acestea s'au facutu dispusetiuni cari din punctulu de vedere alu integritatei, alu securității și alu desvoltărei spirituali și materiali a statului ungurescu suntu de o momentuositate deosebita.

Dispusetiuni singuratece ale impacaciunei de dreptu publicu cu Croati'a și Slavoni'a facuta pre vechi'a base istorica, s'au modificatu spre multiamire generale.

Incorporarea și desmilitarisarea confiniului militariu s'a adusu mai aprópe de esecutarea deplina.

Institutiunea honvediloru unguresci s'a desvoltatu la o inaltime, in câtu ea, dupa imediatele Nóstre esperintie, se póte considerá cá unu deosebitu factoru alu siguritátei statului și prin infintierea Ludoviceului s'a portatu grige pentru cultivarea unui numeru indestulituru de oficiari corespondietori.

Prin infintierea universității din Clusiu, si acea parte a tiei a castigatu unu centru utile pentru cultur'a mai inalta. —

Pentru impartirea proportiunata și drépta a sarcineloru de contributiune s'a facutu primulu pasu, prin

crearea legei pentru contributiunea de pamentu.

Unirea capitalei a devenitu faptu, care asecura statului ungurescu, câtu mai curendu, unu centru politicu, culturalu, socialu și mercantilu, corespondietoriu tuturor asteptărilor.

Sistemulu electoralu, in multe privintie, si anumitu prin introducerea listelor permanente ale alegatoriloru s'a imbunatatitu in modu insemnatu — si afara de cele amintite s'au mai creatu alte legi numeroase, cari facendu posibile mai multa independintia a membriloru casei reprezentantiloru, imbunatatirea administratiunei justitiei, regularea comerciului international anumitu prin inactivarea noului codu comerciale, radicarea creditulu și preste totu inaintarea culturei, voru formá factori puternici pentru inaintarea scopulu nostru comune, a bunastărei tiei.

Multe au inca a se supliní, remanu inca multe agende: suntemu convinsi, ca totu ce este necesariu se va intemplá gradatu, inse iute, dupa olalta.

Ne asigura despre acest'a directiunea, ce din ce in ce ajunge la valóre, care tienendu in vedere implinirea conditiuniloru de esistencia a statului, si desémna de problema economicisarea.

Ne asecura despre acest'a paratitudinea de a aduce sacrificie, care a-ti dovedit'o d-vóstre si prin acea, ca si in present'a situatiune financiara apesatôria, d-vóstre a-ti votatu nóuele sarcine devenite necesarie, si prin acest'a a-ti datu dovéda nedisputabile — pentru care primiti deplin'a. Nóstra recunoscintia — ca natiunea totu-déun'a este gat'a a aduce sacrificiele pretinse de interesulu tiei și alu monarchiei.

Ne asecura despre acest'a in fine — ceea ce cu bucuria Vi aducemu la cunoscintia — impregiurarea, ca bunulu raportu in care amu statu cu celelalte poteri inainte de trei ani, de atunci a castigatu numai in intimitate si cordialitate.

In astu-feliu de rapórté, considerandu urmat'a intrunire a elementelor omogene, pre terenulu faptelor, potemu siguri privi in fati'a venitorulu.

Dupa acésta espresiune a sperantiei pentru venitori — primiti caldurós'a Nóstra multiemita pentru zelósele d-vóstre fatigie.

Primiti si duceti mandantiloru d-vóstre sincer'a Nóstra salutare regésca.

Dupa cetirea cuventulu de tronu ministrulu presiedinte (coperindu-si iera capulu) inchieia astu-feliu:

Prin acest'a, din insarcinarea Majestăției Sele a regelui nostru, dechiaru ultim'a sesiune a dietei presente inchisa si diet'a disolvata.

Adunarea propuse in eschiamatiuni unanime „sa traiéscá Regele”!

La 1 óra 15 minute solemnitatea se fini. „Feder.”

Cetimu in diurnalulu de aici „Sb. d. Tgbltt” dela 25 Maiu n. urmatoriulu articulu:

Nóua lege vamale a Romaniei.

In Martiu anululu trecutu au votatu corpurile legiutôrie ale Romaniei o lege vamale nóua. Se pare, ca in Transilvani'a, preste totu in Austro-Ungari'a, abiá s'a luat notitia

despre această lege vamală, de-si ea nimicesce directu comerțului nostru cu România. Până acum există în România pentru toate marfurile importate unu tarifu de valoare, care la începutul facea 5% și cu încetul se urcă la 7%. Abstragendu dela măsură cea mare satorita în principiu, acestu tarifu încă eră foarte molest și pentru că la constatarea valorii adevărate se iveau dificultăți și estimatorii marfurilor pusi pre la vâmi puneau prețulu mai bine mai mare decât mai micu. Afară de această importatoriului onestu și conștiințios se află totu-deună în desavantaj fatia cu concurențele seu neonestu, care cunoscea medelocale apte, pentru a castigă pre căli strembe în locu de o prețuire prea mare, togmă contrariulu, adică o tarifare prea mică a marfurilor sele, cu său fără invoirea estimatoriului. Cumca aici s'a pagubitu reu și erariulu financiaru, este invederatu.

Legea vamală nouă sterge aceste anomalii. Introducendu unu tarifu solidu de ponduri, ea nu numai încungiu scurtarea erariului român, ci previne și siarlatanismulu, că unu importatoriu să solvăsca în competenție vamali mai multu decâtu cela-laltu. Până aci aru fi toate în cea mai buna ordine, deca marimea noveloru tarife introduse n'aru pagubi greu comerțulu nostru cu România. Nouă lege dice în partea sea generale: Vamă se radica după unu tarifu generalu. Acestu tarifu să nu facă mai multu de 8% a valorii pentru marfurile importate în România din strainatate și nu mai multu de 1% pentru obiectele indigene ce se voru exportă în strainatate. Marfurile se tarifează, cum e natură lor, după pondu, măsură lungimei, după bucăți și numai exceptiunalminte după valoarea lor. De basa a valorii se ia pentru marfurile ce se voru supune vamei după pondu măsură lungimei și bucăți, prețulu ce-lu au obiectele importate din strainatate pre tempulu cându se fipsea tarifulu în București și numai pentru acele marfuri, cari nu se produc în România, se detragu 10 până în 15% pentru spesele de procurare, cari sunt: vamă straină, transportulu, ascuranțu și a.

Cu acestu modu de tarifare suferă importulu Austro-Ungariei de o dubla calamitate. Se radica adică mai întâi tarifulu dela 7 la 8%, și de basa la satorirea valorii se iau cele mai mari prețuri ale vânzării și anume cele din București, unde negutoriulu pre lângă spesele comune de procurare trebuie să compute încă și închirierea cea scumpă a localității, vietiă mai scumpă din capitală, scumpul personalu ajutatoriu și accisele cele mari din cetate, respective trebuie să le adauge la prețulu cu care cumpără marfa sea. Satorirea unei scaderi în prețu dela 10 până la 15% pentru marfuri de cari nu se produc în România, este, considerandu generalitatea expresiunii, cu atât mai ilusoria, cu câtu industriă română inactivată prin immigratori straini, întârindu-se din di în di, produce pentru toate trebuințele publiculu consumatoriu ce-va ce *samena* cu articuli importati din strainatate.

România s'a închinatu déjà până acum sistemulu prohibitiv și i se închina în nouă sea lege vamală mai multu. Vamile sele pentru importu erau mici, pre câtu tempu ea n'avea de locu industria și pre câtu tempu transportulu articuliului industriali din strainatate eră împreunatu cu spese foarte mari. Indata ce se schimbă aceste stări, asiedindu-se prin cetăți colonii industriali și micșionându-se spesele de transportu, prin urmare indata ce concurențu straină deveni periculoasă industriei române ce se desvôlta totu mai tare, se urcără vamile pentru importu dela 5 la 7% și precum amintirăm déjà, se pune

acum prin nouă lege vamală în favorulu industriei române o nouă piedecă concurenței straine. Cumca România scie și dinocăse avantajulu seu, se vede și din celelalte dispozițiuni ale legii nouă. Ea concede să se importe fără vamă cărți, desemnături, aparate și instrumente spre scopurile instructiunii, obiecte de artă pentru muzee și colecțiuni private, otelul și feru, până cându România nu va înființu ea însăși mine de feru, carbuni cu asemenea restricțiune, masini de aburi de totu felulu, masini agronomice, în genere masini pentru industria, materiale destinate pentru fabricatiunea de sapunu și lumini, trentie și trebuințele ce privescu fabricatiunea hartiului.

De vamă exportulu sunt de totu eliberate: sarea, tabaculu în foi și fabricate, faină, produse cartografice și tipografice, precum și musicalice, vinulu și otelulu, vinarsulu și spiritușele, petroleulu, brutu și rafinatu, produse minerale și în genere produsele industriei române.

Este de totu interdisu importulu de arme, ierba de pusca și preste totu munitiunea de resbelu, de sare, fia petra său de apă, de tabacu în foi și fabricate, de vinuri ordinare, de cari hectolitru 70%, măsură vieneză, la loculu unde se procura costisăza numai puțin 150 franci său 60 fl. în argintu, de vinarsu și spirtu. În fine este interdisu de totu exportulu de trentie de ori-ce soi.

Cuvintele cele netede și frumoșe, cu cari „*Pressa*” din București, organulu inspiratu de șeful ministeriului de externe de acolo, glorifică relațiunile cele bune cu Austro-Ungaria, nu ne potu despăgubi pentru aceea, că s'au pusu comerțulu nostru cu România piedeci nouă în cale, și trebuie să observăm cu durere, cum se pune România în posibilitatea de a-si desvôlta politică sea economica într'unu sensu atât de pagubitoriu pentru noi. *Tota staruintă sea este îndreptată într'acolo, a îndepărtă concurențu comercială a Austro-Ungariei dela Dunarea de josu, și îi succede această de minune. România, nepasată de marea Austro-Ungaria, și-a construit liniă de feru Orșova și și-a asigurat aci juncțiunea la rociulu drumulu de statu austriacu, care la începutu fu declinată cu atâtă rezoluțiune. România va scii încă să esopereze, că să capete juncțiunea dela Orșova celu puțin cu doi ani mai înainte de ce vomu avé noi pre cea Temisiana, asiă de bine, cum a știutu să impedeze executarea regularei Dunarei la pôtă de feru. Cataractele aceste, precum și carpatii, i sunt piediți foarte binevenite, pre cari le exploată fatia de Austro-Ungaria, pentru a remană domnitore la Dunarea de josu și pentru a face acolo o politică foarte expansivă pre comptulu Turciei și cu tempulu și pre alu Ungariei. Aretandu-se la parere aplecată a încheiă o convențiune comercială cu Austro-Ungaria, dară în realitate, respingendu-o de ani încôce, România scii să se asigureze de servitiile bune ale ministeriulu nostru de externe, pentru a-si eluptă câtu mai ingraba deplină autonomia cătră care staruie. Cum-va fi înse aplecată a se folosi de această autonomie la tempulu seu și în favorulu Austro-Ungariei, la această ni răspunde noulu tarifu vamalu. Afară de această România a creatu o lege de carcaritu și spiritușe, prin care se eschidă idovii de acolo, cari sunt cu deosebire suditi austriaci, cu miile dela această meserie, și marea putere Austro-Ungara nu este în stare a aperi pre suditiu statulu seu de acolo. Deca suditiu statulu austriacu de dincolo voiescu să recură la ajutorulu judecatoriilor (române), ei numai asiă potu avé unu succesu, deca se facu români, pentru că scutul consulatulu austro-ungaru nu ajunge departe. România dă în butulu pro-*

testeloru noastre indigenatulu la suditi austro-ungari punendu acele proteste simplu la o parte.

S'aru puté aduce încă asemenea citate, pentru a demustră, cum politică noastră fatia de România totu-deună a fostu și a remasu politica a nesucceselor și cum noi nu amu primitu și pastratu altu ce-va dela România, de câtu antipathia ei radicale cătră totu ce este austro-ungarescu. Si politică de nativitate, ce le place celor din Budapeșta, nu putienu contribue la această.

Observări de pre galeria sinodale.

(Fine.)

Cestiunea diurnelor a fostu în toate sesiunile, carea a interesatu pre unii din deputati mai multu că celelalte obiecte. De asta data înse calmulu discusiunii a fostu laudabile. Deputatii cei mai departati, cari relativu aduc sacrificiile cele mai mari, întielegem pre deputatii, cari vinu din departare și au spese mari cu celeritiile încôce și incolo și în locu, au ratiunatu sanatosu în privință măsură diurnelor. Pentru noi această este unu progresu imbucuratu fatia cu alarmă ce o observăm la o parte a deputatilor congresuali la alegerile trecute, cu deosebire cându o clasa de oameni voiau să pună pre Consistoriulu archidieceșanu *zalogu* la „Albină” numai că să facă de bani pentru diurne. Dep. Vasil. *Rosiescu* a datu o expresiune foarte la tempu despre colectele ce se potu face în archidieceșă, aratandu cu câtă greutate se facu în părțile, unde populațiunea este foarte seracă. Greutățile aceste, adause densulu, voru cresce, cându voru ceti cei seraci conspectele consistoriali și voru vedé că togmă unele tracturi, în stare mai buna materiale, din giurulu Săbiulu, n'au contribuitu nimică.

Dupa ce s'au satoritu câte 3 fl. de di, 1 fl. de milu cu trasură și 1/2 fl. cu drumulu de feru, P. Archimandritu N. *Popea*, acum că și de alte ori, resignă de diurne în favorea fondulu sinodale cu modificarea, că de asta data jumetate din competenția o consacra pentru cei arși dela Sebesiu, *Boiu* jumetate pentru cei arși dela Sebesiu, *Hanni* și *Bologa* totă competențu pentru cei arși dela Sebesiu, D. *Manole* totă competențu pentru biserică din Oremenusiu, *Cristea* o tertialitate pentru fondulu sinodale, altă pentru fondulu protopresbiterale alu Turdei superioare și o tertialitate pentru cei arși dela Sebesiu, *Popescu*, pentru cei arși dela Sebesiu, Dr. *Puscariu* pentru fondu și a p a t r ' a parte pentru cei arși dela Sebesiu și totu asiă *Frățiesu* pentru fondu etc.

Siedintiă continuându-se după prândiu avu episodulu celu mai interesantu cu ocaziunea referatei comisiunii de propuneri. Veni pre tapetu *denumirea protopresbiterilor*, carea la propunerea dep. *Macelariu* avea să se facă pre venitoriu de Consistoriulu plenariu. Discusiunea a luat dimensiuni mari, vorbirile curgeau că plôia, de o parte și de altă. Nici caracterulu preotiescu alu protopresbiterilor, nici usulu de până acum, nici lege nu mai puteau tîne roșu, cu dorință de a avé și „mirenii” influența la denumirile protopresbiterilor.

În decursulu dezbaterii puse dep. *Macelariu* întrebarea, carea după parerea noastră trebuiau să o pună contrarii sei lui și a lor sei, că pentru ce atâtă staruintă că denumirea să remană în formă de până acum? Răspunsulu pre câtu ne aducem aminte în sinodu nu s'a datu, dară unu sîretu de advocatu l'a spusu pre galeria din afară, fumandu o cigareta. Elu dicea cătră unu tovarăsiu de opiniunile lui *Macelariu* et comp., că aci nu e alta, de staruiescu atâtă pentru denumirea în plenu, decâtu că avendu a se denumi de asta-data o sumă de protopresbiteri, staruitorilor li e cu greu

să lase bucaturile aceste, după densii grase, numai pre sémă consistoriulu strinsu bisericescu. Se non e-vero e ben trovato! de-si aplicatiunea nu se pôte face decâtu la partea celor din urma.

În fine după o luptă ostentoria se procede la mijloculu de atâtea ori încercatu alu votărei nominale, înse și cu această propunerea dep. *Macelariu* cade. Dep. *Branisce* printr'unu amendamentu sîretu aduce aceeași cestiune votată de nou pre tapetu și se desbate cu același focu că mai înainte, că provisoriu până la facerea unui regulamentu internu are a se observă usulu de până acum că adică Consistoriulu bisericescu se denumăsca și pre protopresbiteri (cum denumesce și întaresce pre parochi și capelani) său de Consistoriulu plenariu? Dară nici emendamentulu n'a fostu mai norocosu. Majoritatea sinodale a petrunsu în tiesetură planurilor planuite și a respinsu și emendamentulu că si propunerea originală. Propunerea deput. *Macelariu*, carea constă din mai multe părți încă nu eră desbatută până în fine. Cu toate aceste propunetoriulu și după densulu dep. *Hanni* se departăza din sala sinodale

Ceea-lalta parte a siedintiei nu mai oferă alte incidente mai marcate.

Siedintiă X și cea din urma, dela 29 Aprilie, a fostu de asta data rezervată comisiunii ad hoc. Ref. comisiunii Dr. *Borci* după ce face cunoscutu, că tribunalulu a datu decretulu în privință remasului după *Marele Andrei* se asiă la măsă verde să refereze. Înse ce se vedu? Nu putea trece sesiunea, că partea, carea a caditu cu atâtea propuneri, să nu caute vre-unu *revanche* său vre-o despăgubire, Asiă dară înainte de încheierea sesiunii și a periodulu sinodale, dep. *Macelariu* ia asuprași grăuă și nemulțămitoriă misiune de a scôte castaniile din focu și interpelăza pre Consistoriu despre lucruri ne mai audite și ne mai pomenite, între cari celu mai pponderosu, că asesoriloru consistoriali, cari au o lăfa esorbitantu de mare, încatu abiă o potu mistui, închipuitu-ve câte 1200 fl. v. a. pre anu, li se dă și din ajutorulu imperatescu câte 200 fl.; de siguru uitase de P. *Hanni*, care este protopresbiteru cu unu venitu de vr'o câte-va mii pre anu și pre lângă aceea profesoru cu 900 fl., directoru cu 300 fl., bani de cuartiru 150 fl., ca a capetatu până acum pre lângă toate aceste că protopresbiteru și 200 fl., căci nu putea să nu-lu vire și pre densulu în interpelatiune, ba sa-lu pună în frunte și mai ca mai află densulu, adică interpelantele, celu puțin unulu, mai în aceeași categoria. După *Macelariu* interpelăza D. *Manole* pre Consistoriu ca pentru ce a întaritu la Resnovu de parochu pre celu mai calificatu și dep. *Branisce* despre mancatori din tacele delibetelor. O indignatiune generală a causatu mai cu sémă interpelatiunea prima și cea din urma. Aci s'a vedutu, până unde o pôte duce poftă de resbunare. Insisi deputatii, cari votasera mai înainte cu interpelanti s'au desgustatu de atâtă reînțu, pentru că după cum s'au convinsu în diversele comisiuni și la diverse ocaziuni, Consistoriulu bisericescu, asupra cărui erau îndreptate sagetile, dară cu deosebire Archimandritulu N. *Popea*, celu mai mare spinu în ochii unei coterie, carea innegrindu crede a-si face popularitate, — au fostu și este acela, care chiaru cu sacrificie au aparatu binele și interesulu comunu alu bisericei în genere și alu archidieceșei în specie. Cându amu însăși toate sioptele despre isvorulu interpelatiunilor amu ajunge la unu capetu foarte neplacutu pentru cei ce cautara nodu în toate papurele. Dară până cându acele sunt siopte nu voim a le consideră mai de aproape și a face capitalu din tr'enșele. Disă românului: „Vina-le... din alta parte.

Respunsulu Archim. *Popea* la toate cele interpelate au multiamitu pre pu-

blicu si l'au intaritu in convingerile se avute si pâna aci, atâtu despre P. Archimandritu, câtu si despre consistoriulu bisericescu, numai pre suflerulu celor doi interpelanti si prin tr'ensulu si pre densii nu.

Trecendu si preste incidentulu acest'a, care a avutu bunetatea de a deschide ochii multor'a preocupati de mantéu'a liberalismului imbracatu in vorbe pompôse, ca unde are sa le ese capetulu, venimu la primirea spre sciintia a decretului amintitu si in urma la ref. comisiunei ad hoc, carele in fine cetesce raportulu. Lucrurile mergu binisioru netedu pâna la pasagiulu din urma, unde se amintî de nedumeririle archidiecesaniloru.

Dara inainte de acést'a inca ce-va. Escelenti'a Sea P. Archieppu si Metropolitu, cu fineti'a si tactulu seu, vedindu ca sinodulu are sa decida asupr'a increderei ce voiesce (sinodulu) sa-i voteze, cedéza presidiulu P. Vicariu archieppescu si se departéza din sala. Intre aclamatiuni unanime i se votéza increderea si se alege o deputatiune, carea sa-lu invite ierasi la siedintia.

Cându a intratu Escel. Sea in sal'a siedintiei sinodulu intregu se radica si-lu intempina cu aclamatiuni de „sa traiéscă!”

Dupa ce multamî si asigurà pre sinodu din parte-si despre cea mai caldurôsa aderintia la archidiecesa si aপরera intereselor ei se repetiescu de nou aclamatiunile unanime.

Desbaterea se continua si drep-tatea si adeverulu trebuie constatate, dep. *Bolog'a* avù multa lupta sa capaciteze, alaturea cu alti deputati, chiaru pre cei din partea sea, despre nefundat'a temere, ca in raportulu comisiunei jace sub dumeriri ce-va ascunsu, ôre care votu de neincredere pentru purtarea minoritâtiei archidiecesane la alegerile de Archieppi, urmate dela 1873 încôce.

Multu a contribuitu aici déchiaratiunea Escel. Sele a P. Archieppu, carea cá unu farmecu a pusu capetu neliniscirei.

Cu acést'a s'a terminatu sesiunea si Escel. Sea prin o cuventare, carea a petrundu inimile deputatiloru a déchiaratu sesiunea terminata.

P. Archimandritu N. *Pope'a* descopere simtiemintele cele mai nobile si sincere si concursulu cu care se simte obligatu fia-care a stâ intr'ajutoriu Escel. Sele la conducerea afaceriloru archidiecesei. Intre aclamatiuni de sa traiéscă Ecel. Sea se departéza din sinodu si asià se termina sinodulu.

Cá observatori ai sinôdeloru de unu siru de ani încôce, ne-amu luat astadata acést'a neplacuta ostenéla de a ne pune observârile pre harthia. Seimu ca ele nu voru fi placute unor'a Nici pentru noi nu sunt, de si din alte puncte de vedere. Dicerea vechia inse: „per aspera ad prospera” ne incuragiéza a dice, ca se face, cam incetisioru, dara totu se face lumina. La anulu cu bine!

Publicatiune

prin care se aduce la cunoscintia onoratului publicu urmatoriulu

E S T R A S U :

alu socoteleloru anului 1874 despre cele 4 fonduri, care s'au testatu de repausatulu domnu Ioanu Iug'a de B a c i, din Brasiovu, spre scopurile filantropice.

Sum'a totala a acestoru fonduri e de 25,000 fl. v. a., este asiediata primo loco in pretiulu casei, care s'a cumperatu in piati'a Brasiovului sub Nr. 82.

Dupa estrasulu socoteleloru din anulu 1873 a fostu remasu din venitulu prediseloru fonduri cu finitulu lui Decembre alu acelu anu, unu prisosu in bani de . . . 4510 fl 56 1/2 cr.

la careles'a adaugatu cu interesulu a-

celoru fonduri pre an. 1874 a 5% . . . 1260 fl. — cr.

asemenea compe-tinti'a intereselor la formandulu alu doilea fondu de 6300 fl. alu legatului IV pre anulu 1874 5% . . . 315 fl. — cr.

apoi interesulu 5% totu pe anulu 1874 la suma de 3920 fl. 78 cr. care s'a fostu adunatu pâna la 31 Decembre 1873, spre formarea unui alu 2-lea fondu dela atinsulu legatu cu . . . 196 fl. — cr.

Sum'a . . . 6281 fl. 56 1/2 cr.

Din care s'au datu :

1. La destinatiunea legatului I 105 fl.
2. La destinatiunea legatului II 64 fl 50 cr.
3. La destinatiunea legatului III 630 fl.
4. La destinatiunea legatului IV 315 fl. . . 1114 fl 50 cr.

Remane prisosu 5167 fl. 6 1/2 cr. v. a.

Carele se tiene :

- a) de fondulu legatului II-lea cu . . . 735 fl. 28 1/2 cr.
- b) de formandulu alu 2-lea fondu alu legatului IV, cu . . . 4431 fl. 78 cr.

Sum'a 5167 fl. 6 1/2 cr. v. a.

Brasiovu 31 Decembre 1874.

Comitetulu administrativu alu fonduriloru Iugaiane.

Ioanu Petricu,
presiedinte.

NB. Suntu rogate si celelalte diuare române a reproduce acestu ratiotiniu in colônele lor.

Nr. 4—1875.
subc. desp. VI.

Convocare.

De vreme ce din lips'a de membri nu s'a potutu tiené adunarea generale a despartimentului VI. alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului român, convocata in opidulu Ili'a-Muresiana pre 17/29 Aprile a. c., in tenôrea conclusulu subcomitetului despartimentului, adusu in siedinti'a sea dela 19 Aprile (1 Maiu) 1875, subscrisii 'si iau voia a conchiamâ adunarea generale a despartimentului VI in opidulu Dev'a, pre diu'a de 3/15 Iuniu 1875.

Din siedinti'a subcomitetului despartimentului VI. tienuta in 19 Apr. (1 Maiu) 1875 in opidulu Dev'a.

I. Papiu, Alessiu Olariu,
directore. actuariu.

Nr. 15/1875 subc.

Convocare.

In conformitate cu conclusulu subcomitetului despartimentului IV adusu in siedinti'a mai josu insemnata, subscrisii 'si iau voia a conchiamâ prin acést'a adunarea generala a despartimentului pre a trei'a di de rusale (15 Iuniu a. c. stilu nou) in cetatea Sebesiu.

Din siedinti'a subcomitetului despartimentului IV tienuta in 23 Maiu 1875.

S. Balomiri Ioanu Munteanu
direct. actuaru subst.

Articululu de lege XXXV. din an. 1874

(Fine.)

Despre notarii publici regesci.

§ 8. Pentru pastrarea provisorie a baniloru gata si a cârtiloru de valôre pâna la 1000 fl. inclusiv, se computa un'a tacsé de 1/4 %, care inse nu pôte sa fia mai putiena de unu fiorinu. La unu pretiu mai mare de 1000 fl., dupa sum'a ce trece preste

1000 fl. se vine unu adausu de tacsé de 1/20 %.

Afara de acést'a pentru protocolulu luat la primire, pentru reversu, depositu reversu, depositu, estradarea depositului, séu pentru depunerea aceluia la vre-o autoritate se vinu tacséle cuprinse la punctulu q) § 10.

§ 9. La contracte de impartirea averei tacs'a pentru lucru se computa dupa pretiulu totale alu averei de impartitu, fâra privire la sarcine, iâra la contracte de schimb dupa acelu pretiu alu obiectelor schimbului, care e mai favoritoriu pentru notariulu publicu.

La contracte de locatiune si de arenda, cum si la alte contracte, cari tractéza despre impliniri ce se repetu periodicu, — cându aceste contracte s'au incheiatu pâna la mórtea unei séu a mai multoru persône, séu celu putienu pre 20 de ani, ori pre tempu nedeterminatu; se va luâ de basa a tacséi de dône-dieci de ori sum'a anuale a locatécului respective arindei séu a implinirei anuali.

In alte casuri se va luâ de base sum'a pretiului arende, ce e a se platî pre toti anii, respective a implinirei, ce se vine pre toti anii.

Cându obiectulu afaceri de dreptu e imobile si pretiulu aceluia nu e indicatu in documentu a poté calculâ tacs'a lucrului, pretiulu are sa se statoréscă in intielesulu §§-loru 5, 7, 8 si 9 din art. de lege XXIII 1868.

La mobili si la drepturi in casu analogu servesce de base spus'a pârtiloru; neinvoindu-se notariulu publicu la acést'a, elu pôte sa cêra la judecatori'a sea personale cá sa-i stabiléscă sum'a tacséi pentru lucru.

Pretiulu baniloru de aur si de argintu, precum si alu cârtiloru de valôre notate la bursa se computa dupa cursulu dela burs'a din ultim'a di ce a premersu incheiârei negociului.

2. Tacsé ficse.

§ 10. Tacs'a notariului publicu, fâra respectu la pretiu, e:

a) pentru plenipotentia, mai departe pentru atestate séu declaratiuni simple, cari nu dau concessiune decâtu pentru intabulare séu stergere de carte funduaria, séu cari nu contienu decâtu concessiune de prioritate séu renunciere la prioritate, ori recunôscerea implinirei unei detorie, alu cêrei'a pretiu nu e determinatu 1 fl. — cr.

b) autenticarea copieloru documentelor, cându copi'a contine celu multu dône fetie si o fatia celu multu 25 sire — fl. 30 cr. pentru fia-care fatia urmatori'a — fl. 10 cr.

cându copi'a contine pre o fatia mai multu de 25 sire séu aretare de computu pentru cele dône fetie prime — fl. 50 cr. pentru fia-care fatia urmatori'a — fl. 15 cr.

fati'a inceputa, pre care se termina documentulu se ia de o fatia intréga.

c) pentru autenticarea estraselor din cârtile comerciali si de afaceri, cându estrasulu face celu multu dône fetie — fl. 50 cr. pentru fia-care fatia urmatori'a — fl. 15 cr.

d) pentru traductiuni, cându traductiunea face celu multu dône fetie 2 fl. — cr.

preste acést'a pentru tóta fati'a mai departe 1 fl. — cr.

e) pentru autenticarea traductiuniloru, face celu multu dône fetie 1 fl. — cr.

preste acést'a pentru tóta fati'a mai departe — fl. 50 cr.

f) pentru autenticarea subscierei de nume (iscaliturei) — fl. 50 cr.

cându pre unulu si acela'si documentu se autentica mai multe subscieri de nume afara de tacs'a ce se vine pentru prim'a subsciere pentru fia-care subsciere mai departe — fl. 20 cr.

pentru luarea protocolului separatu — fl. 25 cr.

servitorii de casa (domesticii) séu dilerii respundu jumetate din acést'a tacsé;

g) adeverirea tempului presentârei documentului 1 fl. — cr.

h) adeverirea, ca cine-va traiesce 1 fl. — cr.

i) adeverirea decisiuniloru luate de adunârile generali ori comitetele (consiliulu diriginte) societâtiloru de actii si altoru reuniuni, cum si a sortitureloru, afara de tacs'a de tempu si scrisóre 5 fl. — cr.

k) adeverirea altoru acte (fapte), anumitu a pertractârilor de licitatiune crescenda si minuenda, afara de tacs'a de tempu si scrisóre 1 fl. — cr.

l) facerea, comunicarea si adeverirea incunoscintâriloru 3 fl. — cr.

adeverirea data partei contrarie si tóta adeverirea repetita 1 fl. — cr.

m) adeverirea contienutului si tramiterei comunicatoru afara de tacs'a de scrisóre 1 fl. — cr.

n) facerea protestului cambiale 2 fl. 10 cr.

comunicarea pre posta a fia-cârui protestu — fl. 50 cr.

o) luarea documintelor in pastrare oficiale, intielegendu-se aci si facerea protocolului, estradarea reversului si pastrarea déca documentulu e mai mare de 20 de côle 2 fl. 50 cr.

déca se dau in pastrare mai multe documente la olalta, afara de tacs'a de susu, pentru fia care frustu (bucata) ulterioru — fl. 25 cr.

p) redarea documintelor, facendu-se si protocolu 1 fl. — cr.

fâra protocolu — fl. 50 cr.

q) protocolu si reversu la luarea de bani ori chartie de valôre in pastrare provisorie 1 fl. — cr. estradarea baniloru ori chartieloru de valôre luate in pastrare 1 fl. — cr.

depunerea la oficiolatu 1 fl. — cr. iêra déca sum'a depusa trece preste 1000 de flor., pentru depunerea la oficiolatu se pote computâ tacs'a dupa tempu;

r) incunoscintierea data pârtiloru despre cutare actu de notariu publicu, déca se face cu aretarea documentului — fl. 50 cr.

iêra déca documentulu se si cetesce, la cererea partei afara de aceea pentru fia-care còla — fl. 25 cr.

s) predarea in persôna a cutârui documentu de notariu publicu, cu deosebire a testamentului la judecatori'a 1 fl. 50 cr.

t) tramiterea cutarui documentu de notariu publicu, la parte ori la oficiolatu — fl. 50 cr.

u) inscintiare pentru mesurarea competintiei — fl. 50 cr.

x) incunoscintierea simpla a pârtiloru despre cutare actu oficiale séu chiamarea lor la acelu actu — fl. 20 cr.

y) autenticarea testamentului gata 4 fl. — cr.

3. Tacsé dupa timpu.

§ 11. Notariulu publicu, afara de casurile statorite in acestu regulamentu de tacsé § 10 sub lit. i) k) si q), pentru facerea documintelor, in care nu este determinatu nice pretiulu negociului, nice nu se cuprindu date, din cari sa se pôta determinâ valôrea, si cari nu se potu insirâ sub alta positiune a acestui regulamentu de tacsé, pôte sa-si compute tacs'a dupa tempu intrebuintiatu la actulu oficiale, tacs'a dupa tempu pentru prim'a ôra inceputa este 2 fl. — cr.

pentru fia-care ulterioare diumetate de ôra inceputa 1 fl. — cr.

§ 12. Déca la cutare actu oficiale de notariu publicu participa si altu notariu publicu, cestui'a i compete totu-déun'a nu-

mai tacs'a dupa tempu, care inse nu pôte fi mai mare cá tacs'a primului notariu publicu.

§ 13. Pentru facerea unui testamentu, contractu, de donatiune, ereditate si recasatoria, déca valórea nu e spusa in documentu, séu nu se pôte determiná, se pôte computá duplulu tacei dupa tempu.

§ 14. Sub tempulu intrebuintiatu la actulu oficiale nu se întielege numai tempulu ce a fostu necesariu pentru scrierea documentului, ci la acést'a are a se computá si tempulu necesariu pentru pregatirea la face-rea documentului.

III. Tacs'a pentru scrisóre.

§ 15. Tacs'a pentru scrisóre, care se pôte computá, cu exceptiunea casurilor urmatoriului § 16, pentru scrisorile originali de notariu publicu, mundarea editiunilor si copielor acestor'a, afara de tacs'a pentru lucru, este: pentru fia-care fatia de 25 de siruri — fl. 10 cr.

iéra déca nrulu sirurilor trece preste 25 cum si la com-puturi, séu conspecte, cari constau in proponderantia din numeri pentru fia-care fatia este — fl. 20 cr.

Fati'a începuta, pre care se gata documentulu, se considera plina.

§ 16. Pentru proteste de cambi, protestarea harthielor comerciali, pentru autentificări, clausele de adevăre, si protocoalele luate despre adevări, in fine pentru ori-ce felu de conceptu alu notariului publicu, tace pentru scrisóre nu compete.

§ 17. Pentru editiunile notariali, afara de tacs'a de autentificare (§ 10 b) se computa si tacs'a pentru scrisóre.

IV. Tace pentru indepartare, vectura, si spese de caletoria.

§ 18. 1. Tace pentru indepartare si vectura. Notariului publicu, pentru afacerile, cari dupa natur'a lor le-aru puté gatá si in cancelari'a sea, cari inse, la cererea partei, le indeplinesce afara de cancelari'a sea, afara de alte tace regulate, i compete si 1 fl. tace pentru indepartare.

Iéra déca aceste afaceri se indeplinesc afara de resiedinti'a notariului publicu: acést'a 'si pôte computá — dreptu tace pentru indepartare — tacs'a determinata in alini'a ultima a §-lui 11, dupa tempulu necesariu pentru mergere si rentórcere.

Totu acést'a tacs'a si-o pôte computá notariulu publicu — dreptu tace pentru indepartare — si la protestarea cambiilor si a harthielor comerciali, déca aceste afaceri se indeplinesc afara de resiedinti'a notariului publicu.

§ 19. Afara de tacs'a pentru indepartare, notariulu publicu 'si pôte computá si vectura, in cátu transportarea nu se întempla cu ocaziunea séu pre spesele partei, déca afacerea de notariu publicu se indeplinesc in departare de celu putienu 1/8 de milu.

Pentru vectura notariulu publicu 'si pôte computá chiri'a unei carutii cu doi cai.

§ 20. 2. Spese de caletoria.

Déca afacerea de notariu publicu se indeplinesc afara de resiedinti'a densului, notariulu publicu 'si pôte computá dreptu spese de caletoria:

a) incátu transportarea nu se face cu ocaziunea séu pre spesele partei, chiri'a unei carutii cu doi cai si unde pôte folosi calea ferata ori vaporulu, pre calea ferata pretiulu unui locu de clas'a a dou'a, iéra pre vaporu, pretiulu unui locu de clas'a prima;

b) iéra déca pentru implinirea afacerii si pentru mergere si reintórcere se recere tempu mai îndelungatu de o diumetate de di, incátu notariulu publicu nu se prove-vede cu locuintia si cu viptu din partea ori pre spesele partei — pentru acoperirea acestorui indigintie notariulu publicu pôte computá sum'a de 5 fl. pre di

V. Competinti'a notariului publicu cá comisariu judecatorescu.

§ 21. Notariului publicu cá comisariu judecatorescu, pentru inventarea maselor de lasamentu, concursu si fideicomisu, cum

si pentru licitatiuni, i compete pre o diumetate de di diurnu de 3 fl., pre o di îndelungatu de 5 fl.

In casurile § 20 pôte pretinde si spese de caletoria statorite acolo.

§ 22. Pentru alte acte oficiale, implinite in calitate de comisariu judecatorescu, tacele notariului publicu le statorisce din casu in casu judecatori'a comitente, cu privire la tempu si lucru.

Budapest'a 17 Decembre 1874.

Dr. Teodoru Pauler m. p.

Traducerea „Feder.“

Nadesiulu-sasescu in 12 Maiu 1875.

Domnule Redactoru! De-si cam tardiu, totusi credu ca nu ve-ti luá in nume de reu, déca-mi iau libertate a Ve rogá sa binevoiti a publicá in pretiuitulu jurnalulu „Tel. Rom.“ urmátórele:

In 24 Aprile a. c. v. pre la 5 óre dupa amédi sosi in mediloculu nostru Ilustritatea Sea dlu inspectoru scol. reg. din Ctetele Cetatea de balta si Alb'a-inferióra Ioanu Gáspár, descálecandu deadreptulu la parochulu locale evang. luth. F. Fr. Marienburg. Sosirea fu neasteptata, neprimindu de nici o parte incunoscintiare, despre aceea. In diu'a urmatoriá Vineri in 25, desu de diminétia au caletoritu in comun'a invecinata „Pip'a“ pentru visitarea scólei de acolo, de unde reintornandu, concomitatu de antisti'a comunala, au visitatu mai întâi scól'a ev. lut. de aici, dupa aceea cam pre la 10 óre antemeridiane a nóstra cea rom. gr. or., servindu-ne de atare cas'a parochiale in lips'a de edificiu scolaru.

Ací, fiindu copii, din aprópe 60 obligati de a frecuentá scól'a numai pâna la 20 si majoritatea membriloru comitetului parochiale, adunati, fu salutatu in numele comitetului si a întregu poporului rom. din Nadesiulu-sasescu din partea parochului si invetiatoriului locale G. L. prin o cuventare de bineventare potrivita. Ilustritatea Sea au esaminatu pre pruncii si pre pruncele, carea tienú mai un'a óra întréga, dupa aceea si-au aretatu multiemirea, prin cuvinte îndreptate cátra cei presenti, fatia cu respunsurile cele pre deplinu corespundietórie ce au urmatu din partea eleviloru si elevelor, cari au frecuentatu órele de prelegere regulatu. In urma mai facendu întrebarea despre aceea, ca cáti copii sunt obligati la invetiamentu? cáti cercetédia scól'a regulatu? cáti n'au fostu de felu la scóla si ca avem recuisitele necesarie? au parasitu scól'a nóstra si dupa amédi se si departá din mediloculu nostru continuandu visitatiunea scolaru si prin alte comune incredintiate inspectiunei Ilustratiei Sele.

Totu in lun'a trecuta in 28 de dile in comun'a nóstra mai susu mentionata Nadesiulu-sasescu protopresbiteratul Ternavei de susu amu începutu edificarea unei biserici nóue in loculu celei vechi, carea e cladita din materialu de lemn, afara din satu pre unu verfu de délu si asiá de ruinata, incátu pre totu momentulu amenintia cu cadere. Terminarea bisericei care se zidesce in mijloculu comunei pre unde locuesc românii in majoritate, unu locu fórté potrivit scopului, — se sperédia ca va urmá cu finea anului acestui'a curgetoriu de-si poporulu in genere se afla într'o stare materiala de totu misera, la care l'au aruncatu cu deosebire anii precedenti nefavoritori pentru densulu din caus'a recoltei celei rele. Între-prinderea acést'a salutaria, démna de imitatu, se pôte atribui numai energiei antestatatoriloru si zelului întregu poporului rom. din acést'a parochia, care l'au condasu spre a-si potea vedea in mijloculu seu unu ce ce face onóre si e mai pretiuitu unei

comune, facendu-se spre scopulu susu dicatu o repartitiune de circa 1200 fl. v. a. — ceea ce pôte servi de modelu mai multor comune din tractulu ppescu alu Ternavei de susu, cari au nisce biserici ruinavere si asemenea sunt lipsite si de edificii scolare.

Pentru mai sigur'a ajungere la scopulu doritu comitetulu nostru parochialu au apelatu si la îndurarea si spriginulu Prea Venerabilului Consistoriu archidiececanu, asternendu un'a petitiune prin prea onoratulu scaunu ppescu concerninte, prin care se róga umilitu pentru unu ajutoriu din fondulu menitu spre ajutorarea biserice-lor serace, care ajutoriu 'lu si merita parochi'a nóstra, fiindu un'a dintre cele mai misere din tractulu acést'a si suntu de firma sperantia, ca-lu va si primí cátu mai urgente, déca cum-va amintit'a petitiune nu-si va aflá sicriulu la scaunulu ppescu precum si l'au aflatu alte harthii oficióse parochiale, ba ce este si mai multu chiaru si ordinatiuni emise din partea Prea Venerabilului Consistoriu archidiececanu cátra preotime si poporulu din archidiececa.

Acestea amu aflatu de bine a vi le impartasi prea on. dle Redactoru! repetiendu-mi modest'a rogare de mai susu sa binevoiti a le dá publicitátiei cu atát'a mai vertosu cu cátu ca din pârtile nóstre fórté a rare-ori, — ori de felu nu — ni se dá ocaziune a cetí câte ce-va prin diuarele natiunale române, de-si se întempla si pre la unele lucruri, cari merita cu totu dreptulu a se publicá cá apoi cele bune sa le imitámu, iéra cele rele parte sa le îndreptámu, parte sa le lepadámu totalminte. A-si mai avea inca multe de a ve comunicá din pârtile nóstre si chiaru si din comun'a nóstra, cari suntu de interesu publicu, inse acelea acum deocamdata le retienu rezervandu-mi tempulu pentru alta data.

Varietáti.

* In caus'a passuportelor s'a fostu facutu representatiuni din partea presidiilor magistratuali din Sabiiu si Brasiovu la ministeriulu de interne, prin care descoperu ministrului calamitátile câte se nascu pentru comunicatiunea la marginile tiei si-lu róga a usurá prin alte mesuri comunicatiunea împedecata prin dobandirea passuportelor numai dela ministeriu. Ministeriulu inse a remasu pre lângă mesurile sele si asiá certificate de trecere preste margine se dau numai la casuri, cându cine-va pôte dovedi ca lu amenintia vre-o perdere mare. Tóte aceste spre a împedecá emigrarea!

* Scólei evang. de fete din Sabiiu i s'a recunoscutu de cátra consistoriulu provincialu caracterulu de scól'a capitale.

* Versárele de torenti de plóia si tempestátile au si începutu. Asia se scrie din pârtile Sieice mari de o rumpere de nuoru, carea a noroit, de o tempestate, carea prin unu tunetu a omoritu unu copilu, de grandina, carea a nimicitu cucuruzele de totu. — Despre alta rumpere de nuoru se scrie dela Fagarasiu ca s'a întemplatu asup'a Siarosiului din vecinatate, incátu a dusu ap'a vite de pre câmpu, a ruptu palanuri, a smulsu arbori etc.

* Cátu e Londonulu de mare? si pôte intipui cine-va spunendu-i ca sub o radia de 15 miluri încependu dela Charing Cross cuprinde 700 miluri cuadrate, pre cari traiescu patru milióne de ómeni. Ací suntu mai multicatolici cáin Rom'a, mai multi Scoti cá in Edinburg, mai multi Iri cá in Dublin si mai multi jidovi cá in Palestin'a. Portulu dela Londonu vede pre di 1000 nai si 9000 matrosi. La fia-care cinci minute se nasce unu copilu si la fia-care optu minute móre unu omu. Dupa unu calculu de mijlocu pre fia-care anu se deschidu strade nóue de o lungime de

28 miluri si se cladescu câte 9000 case nóue. Oficiulu postale imparte pre anu câte 238 milióne de epistole. In registrele politiane figuréza 120,000 criminali din obicei, cari cresc la numeru din anu in anu. Restauratiunile si cárcimele de bere déca s'aru pune in siru un'a lângă alta, aru dá o lungime de 73 miluri. O observare inca. In Londonu cam unu milionu de locuitori nu cercetéza nici o biserică.

* Sa nu-si pateze numele. Unu marinariu si mai tardiu lucratoriu Iacobu Cristianu Knüller din Baden, pedepsitu de multe ori pentru furturi, fu prinsu de une dile in Hamburg cu seule de aur etc. furate si judecatu la închisóre. Procurorulu a adusu între alte si împregiurarea inainte ca Knüller a siediutu prinsu in Greifswald sub nume falsu. Acusatulu protestéza cu demnitate contr'a apostofáriloru procurorului si díce: „Eu n'amu siediutu numai in Greifswald prinsu sub nume falsu, ci in tóte pârtile pre unde amu avutu a siede, si cine va puté sa mi ia in nume de reu, déca eu n'amu voitu cá numele meu celu bunu sa-lu aruncu numai asiá p'aci incolo sa se pateze!“ Procurorulu: „Asia dara me rogu de iertare!“ („Ilaritate“).

* O surprindere neplacuta. Unu negutiatoriu din Berlinu si altulu din Breslau statéu in legaturi comerciale. Dara afara de acést'a ei mai erau si amici intimi. Dorinti'a lor érá cá fii lor sa se casatoréscă la olalta. Celu din Berlinu 'si tramise fiulu la celu din Breslau de comptuaristu, mai multu inse cá sa se cunósca cu fat'a acestui'a. Din epistolele fiului seu, elu asceptá rezultatulu celu mai bunu. Dara iata într'o di primí urmátórea telegrama dela amicul seu din Breslau: „Fiulu teu a fugitu cu nevast'a mea.“ Tóte ilusiunile lui au disparutu la momentu.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de cl. III din Rotbavu, in protopresbiteratul alu II alu Brasiovului, prin acést'a se escrie concursu pâna la 15 Iuniu a. c.

Emolumentele ce-i competu fiitoriului parochu santu:

1. Casa parochiala cu realitátile necesari, si o gradina.
2. 11 jugeri aratura si 2¹/₂ jugeri fenatiu
3. dela 115 familii câte 1 fl. 40 cr si in fine venitele stolari usitate.

Tóte aceste emolumente computandu-se in bani dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia au a-si adresá concursele lor pâna la terminulu prefptu la subscrisulu.

Brasiovu in 15 Maiu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Petricu
protopopu.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III Valea-buldiului, in protopresbiteratul Abrudului, se deschide concursu pâna la Duminec'a a dou'a dupa Rusali, 15 Iunie a. c.

Emolumentele sunt:

1. Dela 85 de case, câte un'a ferdela de cucuruzu sfarematu,
- 2, câte un'a di de lucru dela fia-care casa,
- 3, venitele scolari regulate,
- 4, folosirea cimiteriului, si a unui fenatiu, de unu caru de fenu.

Doritorii de a conpetá la acést'a parochia au de a-si substerne concursele — instruite conformu legii — pâna la terminulu prefptu, subscrisului, in Abrudu.

Abrudu in 15 Maiu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioane Galu
prot. gr. or. alu
Abrudului.

(1—3)